

جزوه ی سوالات درس دین و زندگی پایه یازدهم

رشته تجربی - ریاضی



دبیر: سید رحیم موسوی نسب

دبیرستان نمونه دولتی امام علی (ع)

آموزش و پرورش ناحیه سه اهواز

پیام آیات:

سوالات درس یک:

- ۱- پیام آیه مبارکه (ا ناهدیناه السبیل اما شاکرا واما کفورا) را بنویسید؟ باتوجه به این که انسان اختیار و اراده دارد، می تواند راه را انتخاب کند.
- ۲- پیام آیه مبارکه (رسلا مبشرین و منذرین لئلا یکون علی الله حجه بعد الرسل) را بنویسید؟ خداوند با فرستادن پیامبران و نشان دادن راه سعادت، راه بهانه گیری را بر مردم بسته است و حجت را بر بندگان تمام کرده است.

سوالات صحیح غلط

صحیح

۳- انسان با عقل خود در پیام الهی تفکر می کند و باید ونباید ها را تشخیص می دهد.

صحیح

۴- توانایی تفکر یکی از ویژگی های انسان است که او را از سایر مخلوقات متمایز می کند.

غلط

۵- نیازهای برتر انسان همچون سایر موجودات زنده، نیازهای طبیعی و غریزی نام دارد.

غلط

۶- انسان در صورتی که آینده خویش را درک نکند، عمر خود را از دست داده در حالی که فرصت و توانایی جبران هم ندارد.

سوالات تکمیلی

خلقت

۷- کسی می تواند انسان را در پاسخگویی درست به نیازهای برتر رهنمون کند که آگاهی کاملی از..... انسان داشته باشد.

تفکر- اختیار

۸- یکی از سرمایه های انسان قدرت..... و..... است.

۹- طبق حدیث امام کاظم (ع) کسانی پیام الهی را بهتر می پذیرند که از..... برتری برخوردار باشند و آن کس که کامل تراست، رتبه اش در دنیا و آخرت بالاتر است.

معرفت- عقلش

فکور- خردمند

۱۰- چگونه زیستن، دغدغه انسان های و..... است.

سوالات کوتاه پاسخ

۱۱- نیازهای برتر را تعریف کنید؟ نیازهایی که منحصر به نیازهای طبیعی و غریزی انسان نمی شوند، بلکه مخصوص انسان هاست نه سایر موجودات

۱۲- دو ویژگی لازم برای پاسخ به نیازهای برتر انسان کدامند؟ ۱- کاملا درست و قابل اعتماد باشد. ۲- همه جانبه باشد.

۱۳- «آگاهی از نحوه زندگی پس از مرگ» و «چگونه زیستن» به ترتیب مربوط به کدام نیاز برتر انسان است؟ درک آینده خویش- کشف راه درست زندگی

۱۴- شیوه هدایت خداوند چگونه است؟ خدای جهان، آفریدگاری حکیم است؛ یعنی هر مخلوقی را متناسب با ویژگی هایی که در وجودش قرار داده است، هدایت می کند.

۱۵- نیازهای برتر انسان را نام ببرید؟ ۱- شناخت هدف زندگی ۲- درک آینده خویش ۳- کشف راه درست زندگی

۱۶- ویژگی های انسان را که سبب تمایز وی با سایر مخلوقات می شود، نام ببرید؟ ۱- توانایی تفکر ۲- قدرت اختیار و انتخاب

۱۷- شعر زیر بیانگر کدام یک از نیاز های برتر انسان است؟

«از کجا آمده ام ، آمدنم بهر چه بود/ به کجا می روم آخر نمایی وطنم» درک آینده خویش

سوالات تشریحی

۱۸- چرا پاسخ به نیازهای برتر انسان باید کاملاً درست و قابل اعتماد باشند؟ زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است تا کارایی آن مشخص شود، در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه ای کافی نیست، به خصوص که راه های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون است.

۱۹- از نیازهای برتر انسان «درک آینده خویش» را توضیح دهید؟ انسان با کمک عقل خود می تواند به درک این حقیقت برسد که بنا بر حکمت و عدل خداوند، مرگ پایان همیشگی زندگی اش نیست، اما نمی داد که نحوه زندگی او پس از مرگ چگونه است.

۲۰- ویژگی هایی را که سبب تمایز بنیادین انسان با سایر موجودات می شود، توضیح دهید؟ یکی این سرمایه ها تفکر و انجام کارها به کمک فکر و اندیشه و دیگری قدرت اختیار و انتخاب است که با توجه به این دو سرمایه، فعالیت های انسان را اختیاری می نامند.

۲۱- چرا پاسخ به نیازهای برتر انسان باید «همه جانبه» باشد؟ زیرا ابعاد جسمی و روحی و فردی و اجتماعی وی پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی باهم دارند و نمی توان برای هر بعدی برنامه ریزی جداگانه ای کرد.

۲۲- «کشف راه درست زندگی» را به عنوان یکی از نیازهای برتر انسان توضیح دهید؟ راه زندگی یا «چگونه زیستن» که ارتباط دقیق با نیازهای دیگر دارد، دغدغه انسان های فکور و خردمند است؛ به خصوص که انسان فقط یک بار به دنیا می آید و یک بار آن را تجربه می کند. انسان می داند که اگر راه و برنامه زندگی را درست انتخاب نکند، به آن هدف برتری که خداوند در خلقت او قرار داده است، نخواهد رسید و به زیان بزرگی گرفتار خواهد شد که پایان ندارد.

۲۳- با توجه به دویژگی لازم برای پاسخ به نیازهای برتر، چه کسی می تواند پاسخ صحیحی به آنها بدهد؟ ۱- آگاهی کاملی از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی او داشته باشد. ۲- همچنین بداند که انسان ها، پس از مرگ، چه سرنوشتی دارند و چه عاقبتی در انتظار آنهاست.

سوالات درس دو

سوالات صحیح غلط

۱- محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان بوده است و همه آنها آورنده یک دین بوده اند. صحیح

۲- یکی از علل فرستادن پیامبران متعدد «حفظ قرآن از تحریف» بوده است. غلط

۳- نیازهای ثابت رافقیهان و مجتهدان از تحقیق در کتاب و سنت به دست می آورند. غلط

۴- دینی می تواند برای همیشه ماندگار باشد که بتواند به همه سوال ها و نیازهای انسان ها در همه مکان ها و زمان ها پاسخ دهد. صحیح

۵- همه پیامبران امت های خود را به نماز دعوت کرده اند اما در شکل و تعداد آن تفاوت است. صحیح

سوالات تکمیلی

- ۶- هر پیامبری دین الهی را.....قوم خود بیان می کرد.
- ۷- فطرت به معنای.....آفرینش است.
- ۸- خداوند فقط یک.....برای هدایت انسان ها فرستاده است که از آن بهتعبیر می شود.
- ۹- اگر کسی به.....پیامبر الهی ایمان بیاورد، در واقع بهپیامبران سابق نیز ایمان آورده است.
- ۱۰- لازمه ماندگاری یک پیامو.....آن است.
- درخور فهم واندیشه
- نوع خاص
- دین -اسلام
- آخرین - تمام
- تبلیغ دائمی - مستمر

سوالات کوتاه پاسخ

- ۱۱- اصطلاحات داده شده را تعریف کنید؟ الف) دین ب) فطرت ج) اسلام د) فطرت انسان
- الف) راه و روش ب) نوعی آفرینش خاص ج) تسلیم بودن در برابر خداوند د) آفرینش خاص انسان و ویژگی هایی که خداوند در اصل آفرینش وی قرارداد است.
- ۱۲- ویژگی های دین اسلام را که سبب پویایی و روزآمد بودن آن شده است، نام ببرید؟ ۱- قوانین ثابت و متغیر متناسب با نیازهای ثابت و متغیر بشر
- ۲- اختیارات حاکم نظام اسلامی
- ۱۳- جود دویاچند دین در یک زمان نشانگر چیست؟ این که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده اند.
- ۱۴- برنامه هایی را که خداوند از انسان ها خواسته تانسبت به آنها ایمان قلبی پیدا کند، کدامند؟ ۱- ایمان به خدای یگانه و دوری از شرک ۲- ایمان به فرستادگان الهی و راهنمایان دین ۳- ایمان به به سرای آخرت، و پاداش و حسابرسی عادلانه ۴- ایمان به عادلانه بودن نظام هستی
- ۱۵- برنامه کلی خداوند برای انسانها چه نام دارد و به چه معناست؟ اسلام- به معنای تسلیم در برابر خداوند است.

سوالات تشریحی

- ۱۶- عوامل ختم نبوت را نام ببرید؟ ۱- آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی ۲- حفظ قرآن از تحریف ۳- وجود امام معصوم (ع) پس از پیامبر اکرم (ص) ۴- پویایی و روزآمد بودن دین اسلام
- ۱۷- از عواملی که انسان را بی نیاز از کتاب جدید نمود «حفظ قرآن از تحریف» است، آن را توضیح دهید؟ با تلاش و کوشش مسلمانان در پر تو عنایت الهی و با اهتمامی که پیامبر اکرم (ص) در جمع آوری و حفظ قرآن داشت، این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه ای بر آن افزوده و یا از آن کم نگردید.
- ۱۸- علل فرستادن پیامبران متعدد را نام ببرید؟ ۱- استمرار و پیوستگی در تبلیغ دین ۲- رشد تدریجی سطح فکر مردم ۳- تحریف تعلیمات پیامبر پیشین
- ۱۹- راهکار نظام اسلامی برای حمایت از تولید ملی چیست؟ می توان برای اشتغال بیشتر جوانان و بیکار نشدن کارگران، مانع ورود کالاهایی شود که امکان تولید آن ها در کشور وجود دارد و مردم می توانند آن را تولید کنند.
- ۲۰- چهار مورد از ویژگی های فطری مشترک انسان ها را بنویسید؟ ۱- از استعداد تفکر و قدرت اختیار برخوردارند. ۲- فضیلت های اخلاقی مانند عدالت و خیر خواهی را دوست دارند و از رذایل اخلاقی مانند ظلم، حسادت و دروغ بیزارند. ۳- به دنبال زیبایی ها، خوبی ها و کمالات نامحدودند. ۴- از فناوری بودی گریزان و در جس و جوی زندگی جاودانه هستند.

۲۱- پیامبران در حیطه عمل از انسان می خواهند با ایمانی که کسب کرده است، در چه زمینه هایی تلاش نماید؟ ۱- با انجام واجبات و ترک محرّمات، خداوند را عبادت و بندگی کند. ۲- فضایل اخلاقی مانند: عفت، راستگویی و امانتداری را کسب نماید و از ردّ ذایل اخلاقی مانند: ظلم، نفاق، دروغ و رباخواری دوری کند ۳- جامعهای دینی بر اساس عدالت بنا نماید.

۲۲- استمرار و پیوستگی در دعوت که از جمله علل فرستادن پیامبران متعدد است، را توضیح دهید؟ لازمه ماندگاری یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است، پیامبران الهی با ایمان استوار و تلاش بی مانند، در طول زمان های مختلف دین الهی را تبلیغ می کردند. آنان سختی ها را تحمل می کردند تا خداپرستی، عدالت طلبی و کرامت های اخلاقی میان انسان ها جاودان بماند و گسترش یابد و شرک و ظلم و ردّ ذائل اخلاقی از بین رود. این تداوم سبب شد تا تعالیم الهی جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند.

۲۳- رشد تدریجی سطح فکر مردم، که از جمله علل فرستادن پیامبران متعدد است، را توضیح دهید؟ به دلیل رشد تدریجی سطح فکر و اندیشه مردم لازم بود تا در هر عصر و دوره ای پیامبران جدیدی مبعوث شوند، تا همان اصول ثابت دین الهی را درخور فهم و اندیشه انسان های دوران خود بیان کنند و متناسب با درک آنان سخن گویند. در حقیقت، هر پیامبری که مبعوث می شد، درباره توحید، معاد، عدالت، عبادت خداوند و مانند آن سخن گفته، ام بیان او در سطح فهم و درک مردم زمان خود بوده است.

۲۴- تحریف تعلیمات پیامبر پیشین، که از جمله علل فرستادن پیامبران متعدد است، را توضیح دهید؟ به علت ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه کتابت، تعلیمات انبیاء به تدریج فراموش می شد، یا به گونه ای تغییر می یافت که با اصل آن متفاوت می شد؛ بر این اساس پیامبران بعدی می آمدند و تعلیمات اصیل و صحیح را بار دیگر به مردم ابلاغ می کردند.

۲۵- چرا خداوند برای انسانها یک دین قرار داده است؟ به سبب ویژگی های فطری مشترک، خداوند یک برنامه کلی به انسان ها ارزانی داشته، تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقت شان قراده است، برساند این برنامه، اسلام نام دارد که به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است.

۲۶- چرا محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان است و همه آورنده یک دین هستند؟ چون همه پیامبران الهی مردم را به امور مشترکی که خدا از انسانها خواسته نسبت به اعتقاد و باور قلبی داشته باشند.

۲۷- از عوامل ختم نبوت «آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی»، را توضیح دهید؟

پا این بودن سطح درک انسان ها و عدم توانایی آنان در گرفتن برنامه کامل زندگی از عوامل تجدید نبوت ها بود. در عصر نزول قرآن، با اینکه مردم حجاز سطح فرهنگی پایینی داشتند، اما آمادگی فکری و فرهنگی جوامع مختلف به میزانی بود که متوانست کامل ترین برنامه زندگی را دریافت و حفظ کند و به کمک آن، پاسخ نیازهای فردی و اجتماعی خود را به دست آورد.

۲۸- از عوامل ختم نبوت «پویایی و روزآمد بودن دین اسلام» را توضیح دهید؟

دینی می تواند برای همیشه ماندگار باشد که بتواند به همه سؤال ها و نیازهای انسان ها در همه مکان ها و زمان ها پاسخ دهد. دین اسلام ویژگی هایی دارد که می تواند پاسخ گوی نیازهای بشر در دوره های مختلف باشد و یکی از این ویژگی ها وجود دودسته قوانین ثابت و متغیر، متناسب با نیازهای ثابت و متغیر بشر است.

۲۹- دین اسلام چه موقع در کنار قوانین ثابت و متغیر، برای حاکم نظام اسلامی اختیارات ویژه ای در نظر گرفته است؟

در صورتی که یک مورد مهم بایک مورد مهم تر در تضاد قرار می گیرد و شرایط ویژه ای پیش می آورد که نیازمند قانون جدید است و حاکم اسلامی می تواند این قانون جدید را وضع کند.

سوالات درس سوم

۱- بر اساس عبارت قرآنی «فاتوبسوره من مثله» کسی که می پندارد قرآن کریم از جانب خدا نیست، برای اثبات ادعای خود چه باید بکند؟
سوره ای مانند آن بیاورد.

۲- آیه «والسما بینها و انال موسعون» الف (مربوط به کدام یک از نکات علمی بی سابقه قرآن است؟ ب) پیام آن ر بنویسید؟

الف) انبساط جهان (ب) ذکر این نوع نکات علمی فقط از خداوند متعال امکان پذیر است که آگاه به همه علوم می باشد.

سوالات صحیح / غلط

- ۳- جامعیت قرآن به گونه ای است که فقط از امور معنوی و رابطه انسان با خدا سخن می گوید؟ غلط
- ۴- از ویژگی های محتوایی قرآن کریم « موزون بودن کلمات و رسایی تعبیرات » می باشد؟ غلط
- ۵- هر پیامبری باید از سوی خدا نشانه و آیتی بیاورد که مردم زمانش به معجزه بودن آن اعتراف داشته باشند. صحیح

سوالات تکمیلی

- ۶- جنبه های اعجاز قرآن کریم یکی..... و دیگری..... است. اعجاز لفظی - اعجاز محتوایی
- ۷- نفوذ خارق العاده قرآن کریم در افکار و قلوب، از نشانه های اعجاز..... این کتاب آسمانی است. لفظی
- ۸- قرآن کریم بابتش از..... آیه در طول..... سال به تدریج نازل شده است. شش هزار - ۲۳
- ۹- مخالفان قرآن کریم متن هایی ارائه کرده اند که برای افاد..... ممکن است بی عیب جلوه کند. غیر متخصص
- ۱۰- ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین کلمه ها و جمله ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات، مربوط به کدام جنبه اعجاز قرآن کریم است؟ لفظی

سوالات کوتاه پاسخ

- ۱۱- اصطلاحات داده شده را تعریف کنید؟ الف) معجزه (ب) آیت
- الف) کارهای خارق العاده که هیچ کس بدون تایید و اذن خداوند قادر به انجام آن ها نیست. (ب) نشانه
- ۱۲- آسان ترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن چیست؟ آوردن سوره ای مشابه یکی از سوره های قرآن کریم
- ۱۳- موزون بودن کلمات و رسایی تعبیرات، مربوط به کدام یک از جنبه های اعجاز قرآن کریم است؟ لفظی
- ۱۴- جنبه های اعجاز قرآن کریم را نام ببرید؟ (قرآن کریم از چه جهاتی معجزه است؟) ۱- لفظی ۲- محتوایی
- ۱۵- چرا اندیشمندان اسلامی کار خارق العاده انبیاء را معجزه می نامند؟ زیرا عجز و ناتوانی سایر افراد در این امور آشکار می شود.
- ۱۶- این جنبه از اعجاز قرآن برای کسانی که زبان قرآن را نمی دانند و فقط از ترجمه ها استفاده می کنند نیز، قابل فهم و درک است. اعجاز محتوایی
- ۱۷- چرا معجزه جاوید پیامبر خاتم(ص) از نوع کتاب است؟ چون دین آخرین پیامبر باید برای تمامی زمان ها تاروز قیامت باشد بنابراین معجزه اش نه تنها برای مردم زمان خودش قابل استفاده ، بلکه برای آیندگان نیز مورد استفاده قرار گیرد
- ۱۸- جنبه های اعجاز محتوایی قرآن کریم را نام ببرید؟ الف) انسجام درونی در عین نزول تدریجی (ب) تاثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت (ج) جامعیت و همه جانبه بودن (د) ذکر نکات علمی بی سابقه
- ۱۹- دو نمونه از نکات علمی بی سابقه که قرآن به آنها اشاره فرموده است، را نام ببرید؟ ۱- نیروی جاذبه ۲- انبساط جهان

سوالات تشریحی

۲۰- اعجاز لفظی قرآن را توضیح دهید؟ (قرآن از جنبه لفظی چگونه معجزه است؟) خداوند برای بیان معارف ژرف و عمیق قرآن، زیباترین و مناسب ترین کلمات و عبارات را انتخاب کرده است تا به بهترین وجه، معنای مورد نظر را برساند و دل های آماده را به سوی حق جذب کند. هر کس با زبان عربی آشنا باشد، به محض خواندن قرآن، درمی یابد که آیات آن با سایر سخن ها کاملاً فرق می کند و به شیوه ای خاص بیان شده است.

۲۱- از نشانه های اعجاز محتوایی قرآن «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» را توضیح دهید؟ می دانیم که آثار و نوشته های اولیه دانشمندان و متفکران با آثار دوران پختگی آنها متفاوت است. از این رو، معمولاً در نوشته های گذشته خود تجدید نظر می کنند اما باینکه قرآن بیش از شش هزار آیه دارد و در طول ۲۳ سال به تدریج بر پیامبر (ص) نازل شده و درباره موضوعات متنوعی سخن گفته است، نه تنها میان آیات آن، تعارض و ناسازگاری نیست، بلکه آیاتش دقیق تر از اعضای یک بدن بایکدیگر هماهنگی دارند و همدیگر را تایید می کنند.

۲۲- از نشانه های اعجاز محتوایی قرآن «جامعیت و همه جانبه بودن» را توضیح دهید؟ با وجود اینکه قرآن کریم حدود پانزده قرن پیش نازل شده، در مورد همه مسائل مهم و حیاتی که انسان در هدایت به سوی کمال بدان نیاز دارد، سخن گفته و چیزی را فراموش نگذاشته است. این کتاب فقط از امور معنوی، یا آخرت و رابطه انسان با خدا سخن نمی گوید؛ بلکه از زندگی مادی و دنیوی انسان، مسئولیت های اجتماعی و رابطه وی با انسان های دیگر سخن می گوید و برنامه ای جامع و همه جانبه را در اختیارش قرار می دهد.

۲۳- از نشانه های اعجاز محتوایی قرآن «ذکر نکات علمی بی سابقه» را توضیح دهید؟ در جامعه ای که علم و دانش جایگاهی نداشت و خبری از رشته هایی مانند فیزیک، زیست شناسی، گیاه شناسی و ستاره شناسی نبود، قرآن کریم به برخی نکات علمی اشاره می کند که در تمام دنیای آن روز بی سابقه بود و بعدها به مرور زمان توسط دانشمندان کشف گردید.

۲۴- اشاره قرآن به نکات علمی در جامعه ای که در آن علم و دانش جایگاهی نداشت، گویای چیست؟ گویای آن است که قرآن کریم بسیار فراتر از علم آن روز جامعه سخن گفته و ذکر این قبیل نکات علمی فقط از کسی ساخته است که آگاه به همه علوم باشد؛ یعنی خداوند متعال

۲۵- معجزه آخرین پیامبر برای اینکه برای تمامی زمان ها جاوید باشد، چه ویژگی هایی باید داشته باشد؟

۱- مردم زمان خودش به معجزه بودن آن معترف باشند. ۲- آیندگان هم معجزه بودن آن را تایید کنند.

سوالات درس چهارم

۱- با توجه به عبارت قرآنی «اللهم اعلم حث یجعل رسالته» خداوند مسئولیت پیامبری را بر عهده چه کسانی قرار می دهد؟ کسانی که توانایی و ویژگی انجام این مسئولیت را دارند.

سوالات صحیح/غلط

۲- اولین و معتبرترین مرجع برای فهم عمیق آیات الهی، گفتار و رفتار پیامبر (ص) است. صحیح

۳- دفاع منطقی از اعتقادات، یکی از عوامل حفظ همبستگی و وحدت میان مسلمانان است. صحیح

۴- مستکبران جهانی با تفرقه و جنگ میان مسلمانان در صدد نابودی اسلام و تضعیف نگه داشتن همه مسلمانان هستند. صحیح

۵- ولایت و سرپرستی جامعه برای اجرای قوانین الهی را ولایت معنوی می گویند. غلط

۶- رسول خدا (ص) با انجام وظایف عبودیت و بندگی در مسیر قرب الهی به مرتبه ای از کمال نائل آمد که می توانست در درون افراد تصرف نماید. صحیح

۷- برای حفظ وحدت باید کسانی را که به ظاهر خود را مسلمان می نامند، بشناسیم و فریب آنان را نخوریم. صحیح

سوالات تکمیلی

۸- اولین و معتبرترین مرجع برای فهم عمیق آیات الهی و پیامبر (ص) است. گفتار - رفتار

۹- مراجعه به طاغوت و انجام دستورهای وی بر مسلمانان است.

حرام

۱۰- کسانی که به مردم فرمان می دهند و قانون گذاری می کنند، درحالی که فرمانشان نشأت گرفته از قرآن نیست..... نامیده می شوند. طاغوت

۱۱- میزان بهره مندی انسان ها از هدایت معنوی به درجه..... و..... آنان بستگی دارد. ایمان- عمل

۱۲- امام باقر(ع) در حدیثی اسلام را بر..... پایه استوار دانسته اند که مهم ترین آنها..... نام دارد. پنج- ولایت

سوالات کوتاه پاسخ

۱۳- اصطلاحات داده شده را تعریف کنید؟ الف) عصمت ب) تفسیر ج) طاغوت

الف) محفوظ بودن از گناه ب) تعلیم و تبیین ج) کسانی که به مردم فرمان می دهند و قانون گذاری می کنند، درحالی که فرمان و قانونشان نشأت گرفته از قرآن نیست «طاغوت» نامیده می شوند.

۱۴- پیامبر اکرم(ص) به منظور هدایت مردم، علاوه بر ابلاغ وحی، چه کارهایی انجام می داد؟ ۱- تعلیم و تبیین قرآنت (مرجعیت دینی) ۲- اجرای قوانین الهی از طریق تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری)

۱۵- اگر پیامبری در مقام تعلیم و تبیین دین معصوم نباشد، چه پیامدی خواهد داشت؟ امکان انحراف در تعالیم الهی پیدا می شود و اعتماد مردم به دین از بین می رود.

۱۶- اگر پیامبری در دریافت و ابلاغ وحی معصوم نباشد چه پیامدی خواهد داشت؟ دین الهی به درستی به مردم نمی رسد و امکان هدایت از مردم سلب می شود.

۱۷- اگر پیامبری در اجرای احکام الهی معصوم نباشد چه پیامدی خواهد داشت؟ امکان دارد کارهایی که مخالف دستورهای خداست، انجام دهد و مردم نیز از او سرمشق بگیرند و مانند او عمل کنند و به گمراهی دچار شوند.

۱۸- چرا عصمت لازمه پیامبری است؟ زیرا بدون عصمت، اعتماد مردم به پیامبران از بین می رفت و از آنان پیروی نمی کردند.

۱۹- منظور از اینکه پیامبران از گناه محفوظ اند چیست؟ یعنی آنان کارهایی را که خداوند واجب کرده است، انجام می دادند و کارهایی را که خداوند حرام کرده است، ترک می کردند.

۲۰- با توجه به لزوم حفظ وحدت، مسلمانان باید بر چه اساسی از اعتقادات خود دفاع منطقی نمایند؟ اعتقادات خود را با دانش و استدلال، اعتلاء و ارتقاء ببخشند و بر اساس معرفت و استدلال دفاع منطقی کنند.

۲۱- سه مسئولیت پیامبر اکرم(ص) را در حوزه رسالت فقط نام ببرید؟ ۱- دریافت و ابلاغ وحی ۲- مرجعیت دینی ۳- ولایت ظاهری

۲۲- مراجعه به طاغوت و انجام دستورهای وی بر مسلمانان چه حکمی دارد؟ حرام است.

۲۳- برترین مقام پیامبر(ص) چیست؟ ولایت معنوی

۲۴- کاتبان و حافظان وحی چه کسانی هستند؟ نویسندگان قرآن را «کاتبان وحی»، و حفظ کنندگان آیات قرآن را «حافظان وحی» می گفتند.

۲۵- دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی را نام ببرید؟ ۱- ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام ۲- ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت

۲۶- چرا پیامبر اکرم(ص) علاوه بر رساندن وحی به مردم «وظیفه تبیین و تعلیم قرآن کریم» را نیز برعهده داشت؟ تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست یابند. و جزئیات احکام و قوانین آن را بفهمند.

۲۷- چگونه می توان از تلاش ها و مجاهدت های پیامبر اکرم(ص) قدردانی کرد؟ با اتحاد و همدلی با یکدیگر و نگذاریم دشمنان اسلام زحمات و تلاش های آن حضرت را بی اثر کنند.

۲۸- برای اینکه از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان خودداری کنیم، شایسته است چه کاری انجام دهیم؟ اعتقادات خود را با «دانش» و «استدلال»، اعتلاء و ارتقاء ببخشیم.

سوالات تشریحی

۲۹- پیامبر به عنوان مرجع دینی چه کارهایی را انجام می داد؟ پیامبر اکرم(ص) علاوه بر رساندن وحی به مردم، وظیفه تعلیم و تبیین آیات قرآن کریم را نیز برعهده داشت تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست یابند و جزئیات احکام و قوانین را بفهمند و شیوه عمل کردن به آن را بیاموزند.

۳۰- ولایت ظاهری، که از مسؤلیت های سه گانه پیامبر اکرم(ص) است، را توضیح دهید؟ ولایت به معنای سرپرستی و رهبری است. پیامبر(ص) به محض اینکه مردم مدینه اسلام را پذیرفتند، به این شهر هجرت کرد و به کمک مردم آن شهر (انصار) و کسانی که از مکه آمده بودند (مهاجران) حکومتی را که بر مبنای قوانین اسلام اداره می شد، پی ریزی نمود.

۳۱- از ضرورت تشکیل حکومت اسلامی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» را شرح دهید؟ اسلام یک دین کاملا اجتماعی است و یکی از اهداف ارسال پیامبران، آن بود که مردم جامعه ای بر پایه عدل بنا کنند. این هدف بزرگ بدون وجود یک نظام حکومتی سالم میسر نیست.

۳۲- ولایت معنوی را به عنوان برترین مقام پیامبر اکرم(ص) توضیح دهید؟ ایشان با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی به مرتبه ای از کمال نائل شد که می توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و به اذن الهی، در عالم خلقت تصرف نماید. به طور مثال، به اذن الهی قادر بود بیمار را شفا بخشد، بلایی را از شخص یا جامعه دور نماید و حاجات مردم را در صورتی که صلاح آن ها در آن باشد، برآورده سازد.

۳۳- مصونیت از گناه و خطا در پیامبران به چه صورت است؟ آیا یک مانع بیرونی (فرشته) آنان را از گناه و خطا حفظ می کند یا آنان با اختیار خود به سمت گناه و خطا نمی روند؟ توضیح دهید؟ پیامبران با اینکه مانند ما انسان ها «غریزه» و «اختیار» دارند، در مقام عمل به دستورات الهی دچار گناه نمی شوند زیرا کسی گناه می کند که هوی و هوس بر او غلبه کند و کسی که حقیقت گناه و معصیت را مشاهده می کند و می داند که با انجام آن، از چشم خدا می افتد و از لطف و رحمت او دور می شود، محبت به خداوند را به هیچ چیز عوض نمی کند، ما انسانها در مورد «بعضی» از گناهان معصوم هستیم و حتی تصور آن ها نیز برای ما ناراحت کننده و آزار دهنده هستند، اما پیامبران در مورد «همه» گناهان عصمت دارند.

خلاصه: پیامبران در مقام عمل به دستورات الهی دچار گناه نمی شوند زیرا حقیقت گناه و معصیت را مشاهده می کنند و می دانند که با انجام گناه از لطف و رحمت خداوند دور می شوند و محبت به خداوند را به هیچ چیز عوض نمی کنند.

۳۴- برای حفظ همبستگی و وحدت میان مسلمانان چه نکاتی را باید رعایت کنیم؟ ۱- از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان خودداری کنیم. ۲- از مظلومان در تمام نقاط جهان، باروش های درست دفاع کنیم و برای رهایی آنان از ظلم بکوشیم. ۳- کسانی را که به ظاهر خود را مسلمان می نامند ولی با دشمنان اسلام دوستی می ورزند، بشناسیم و فریب برنامه های آنان را نخوریم.

۳۵- چهار نکته از پیام امام خمینی (ره) به مسلمانان را در خصوص دعوت به اتحاد و همبستگی بنویسید؟ ای مسلمانان جهان که به حقیقت اسلام ایمان دارید ۱- به پاخیزید و در زیر پرچم توحید و در سایه تعلیمات اسلام مجتمع شوید ۲- دست خیانت ابرقدرتها را از ممالک خود و خزائن سرشار آنان کوتاه کنید. ۳- دست از اختلافات و هواهای نفسانی بردارید. ۴- بفرهنگ اسلامی تکیه کنید و با غرب و غرب زدگی مبارزه کنید و روی پای خود بایستید.

سوالات درس پنجم

سوالات صحیح/غلط

- ۱- پس از پیامبر(ص) لازم است امام معصوم مسؤلیت های ابلاغ وحی و تعلیم و تبیین دینی را به انجام برساند. غلط
- ۲- چون اهل بیت(ع) معصوم هستند، سخن و عمل آنان معیار و ملاک است و باید به نظر آنان عمل کرد. صحیح

- ۳- در دیدار خویشان تنها علی(ع) به پیامبر(ص) ایمان آورد. صحیح
- ۴- علی(ع) در همه چیز نسبت به پیامبر(ص) شبیه هارون به موسی(ع) است. غلط
- ۵- همان طور که قرآن همیشگی است، وجود امامان معصوم در کنار نیز همیشگی است. صحیح
- ۶- منظور از اهل بیت در حدیث ثقلین، به صورت خاص دوازده امام معصوم است. غلط
- ۷- بر اساس آیه تطهیر، اهل بیت، از هر گونه ناپاکی درونی و بیرونی و گناه و اشتباه معصوم هستند. صحیح
- ۸- کلمه «ولی» در حدیث «من کنت مولاه» به معنی سرپرست و دوست آمده است. غلط
- ۹- تشخیص عصمت برای انسان ممکن نیست و فقط خدا است که تعیین کننده فرد شایسته احراز مقام امامت است. صحیح
- ۱۰- با توجه به آیه «یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم» دستور خدا بر اطاعت مطلق و بی قید و شرط از «اولی الامر» نشانه علم و عصمت آنان است. صحیح

سوالات تکمیلی

- ۱۱- حضرت فاطمه زهرا(س) جزء..... است و دارای علم و عصمت کامل می باشند و پیروی از کلام ایشان بر همه مسلمانان..... است. اهل بیت-واجب
- ۱۲- لازمه جانشینی رسول خدا(ص)..... کامل و..... از گناه و اشتباه است. علم و معرفت-عصمت
- ۱۳- بر اساس حدیث..... در صورتی مسلمانان گمراه نمی شوند که به قرآن و اهل بیت تمسک جویند. ثقلین
- ۱۴- همیشگی بودن وجود معصوم از دقت در مفهوم حدیث..... به دست می آید. ثقلین
- ۱۵- لازمه جانشینی پیامبر(ص)..... است که از دقت در آیه..... به دست می آید. علم و عصمت- آیه تطهیر
- ۱۶- برخورداری امام، از ویژگی های خاص پیامبر(ص) نشانه بردوش داشتن همه مسئولیت های پیامبر، به جز..... است. دریافت و ابلاغ وحی
- ۱۷- حدیث جابر و حدیث غدیر به ترتیب بانزول آیه..... و..... مرتبط است. اولی الامر- تبلیغ
- ۱۸- وجود خطرات تهدید برای پیامبر(ص) از دقت در آیه..... به دست می آید. ابلاغ

سوالات کوتاه پاسخ

- ۱۹- دومورد از نکاتی را که پیامبر(ص) در ارتباط با قرآن و اهل بیت(ع) در حدیث ثقلین بیان فرمودند، بنویسید؟
- ۱- همان طور که قرآن همیشگی است؛ وجود معصوم نیز در کنار آن همیشگی است.
- ۲- همان طور که قرآن و پیامبر از هم جدا نمی شوند، قرآن و اهل بیت نیز همواره با هم اند.
- ۲۰- اولی الامر چه کسانی هستند؟ حضرت علی(ع) و یازده فرزند ایشان
- ۲۱- لازمه جانشینی پیامبر(ص) چیست؟ علم و معرفت کامل و عصمت
- ۲۲- آیه تطهیر در کجا نازل شده است؟ خانه ام سلمه همسر پیامبر(ص)
- ۲۳- چرانی توان برای هدایت به تنهایی از قرآن کمک گرفت؟ زیرا قرآن و اهل بیت در کنار هم باعث هدایت می شوند.
- ۲۴- چه مسئولیت هایی پس از پیامبر(ص) باقی ماند؟ تعلیم و تبیین قرآن(مرجعیت دینی)- اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی(ولایت ظاهری)
- ۲۵- به جز امامان بزرگوار و پیامبر(ص) چه کسی علم و عصمت کامل را دارا بوده است؟ حضرت فاطمه زهرا(س)
- ۲۶- اهمیت ابلاغ مسئله ولایت و جانشینی علی(ع)، توسط پیامبر(ص) در روز غدیر چه قدر بود؟ آن قدر مهم بود که اگر انجام نمی شد مانند این بود که رسالت پیامبر(ص) انجام نشده است.
- ۲۷- منظور از حجه الوداع چیست؟ به آخرین حج پیامبر(ص) گفته می شود.
- ۲۸- ولایت به چه معناست؟ به معنی سرپرستی و رهبری جامعه است.
- ۲۹- ولی در حدیث غدیر به چه معنایی آمده است؟ سرپرست

- ۳۰- کدام حدیث بیانگر آن است که حضرت علی(ع) مشاور و پشتیبان و شریک و جانشین پس از پیامبر است؟ حدیث منزلت
- ۳۱- تبریک و تهنیت مردم به حضرت علی (ص) پس از پایان کدام واقعه و نشانه چه بود؟ واقعه غدیر- قبول امامت حضرت علی(ع) و اعلام رضایت و وفاداری خود به ایشان

سوالات تشریحی

- ۳۲- چرا تنها خداوند می تواند فرد شایسته مقام امامت را معرفی کند؟ از آنجا که امام همه مسئولیت های پیامبر(ص) جز دریافت و ابلاغ وحی را دارد، باید صفات و ویژگی های خاصی داشته باشد تا مردم در درستی راهنمایی های وی به یقین و اطمینان برسند؛ عصمت یکی از این ویژگی هاست، تشخیص عصمت برای انسان ها ممکن نیست. بنابراین، تنها کسی که می تواند فرد شایسته مقام امامت را معرفی کند، خداست.
- ۳۳- با بررسی آیات واحادیثی نظیر ولایت، تطهیر، منزلت و ثقلین نکاتی روشن می شود، دو مورد از آنها را بنویسید؟
- ۱- پیامبر اکرم(ص) حضرت علی(ع) و یازده فرزند ایشان را جانشین خود معرفی کرده است و آنان عهده دار مسئولیت امامت اند.
 - ۲- لازمه این مرتبه از جانشینی، علم و معرفت کامل و عصمت از گناه و اشتباه است.
- ۳۴- از موارد تعیین امام « حدیث منزلت » را شرح دهید؟ وقتی خداوند حضرت موسی(ع) را مأمور مبارزه با فرعون کرد، آن حضرت از خداوند خواست که برادرش هارون را مشاور و پشتیبان و شریک در امر هدایت مردم قرار دهد. پیامبر(ص) نیز بارها به حضرت علی(ع) فرمود: تو برای من به منزله هارون برای موسی هستی ، جز اینکه بعد از من پیامبری نیست.
- ۳۵- بر اساس حدیث ثقلین، دو چیز گرانبها که پیامبر(ص) پس از رحلا خود برای مردم به جا گذاشتند، چه بود و درباره آنها چه سفارشی فرمود؟ کتاب خدا و عترت که پیامبر(ص) سفارش فرمود تا وقتی که به این دو تمسک جویند، هرگز گمراه نمی شوید و این دو هیچ گاه از هم جدا نمی شوند.
- ۳۶- با دقت در آیه « ابلاغ » پاسخ دهید چرا خداوند به پیامبر(ص) وعده می دهد که او را حفظ خواهد کرد؟ زیرا ابلاغ این پیام، منافع برخی را به خطر می انداخت و احتمال آن بود که به مخالفت برخیزند.

آیات واحادیث

- ۳۷- حدیث شریف « من كنت مولاه فهذا علي مولاه » را ترجمه کنید. هر کس من ولی اویم، علی نیز ولی و سرپرست اوست.
- ۳۸- با توجه به حدیث شریف « انی تارک فیکم الثقلین » در چه صورتی مسلمانان گمراه نمی شوند؟ در صورتی که به قرآن و اهل بیت(ع) تمسک بجویند.
- ۳۹- در آیه شریفه « انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهرکم تطهیرا » کدام ویژگی اهل بیت بیان شده است؟ و یک پیام از آن استخراج کنید؟
- ۱- ویژگی عصمت، یعنی پاک بودن از گناه و خطا
 - ۲- این واقعه عصمت پیامبر(ص) ، حضرت علی(ع) ، حضرت فاطمه (س) ، امام حسن(ع) و امام حسین(ع) را بیان می کند.
- ۴۰- با دقت در آیه شریفه « انام ولیکم الله..... والذین آمنوا..... » به سوالات زیر پاسخ دهید؟
- ۱- آیه را تکمیل کنید؟ ورسوله- الذین یقیمون الصلاه و یوتون الزکاه وهم راکعون
 - ۲- مصداق آیه چه کسی است؟ حضرت علی(ع)
 - ۳- به چه آیه ای مشهور است؟ ولایت
- ۴۱- عبارت قرآنی « یا ایها الرسول بلغ ما انزل الک من ربک وان لم تفعل فما بلغت رسالتک » را
- ۱- ترجمه کنید. ای پیامبر آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده، ابلاغ کن و اگر انجام دهی، رسالت او را انجام نداده ای
 - ۲- آیه به کدام مأموریت مهم پیامبر(ص) اشاره دارد؟ معرفی حضرت علی(ع) به عنوان جانشین خود در غدیر خم
- ۴۲- با توجه به آیه شریفه « یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول واولی الامر منکم »
- ۱- آیه را ترجمه کنید. ای کسانی که ایمان آورده اید ، از خدا اطاعت کنید و از رسول و ولی امرتان اطاعت کنید.

- ۲- پیام آیه رابنویسید. مسلمانان باید از خدا ورسول وصاحب امر در برنامه های زندگی خود اطاعت کنند وچون این سه اطاعت درکنار هم قرار گرفته اند، سرپیچی ازهرمورد، حرام است.
- ۴۳- چرا جابر در مورد مصداق اولی الامر از پیامبر(ص) سوال کرد؟ معمولا وقتی حکم کلی نازل می شد، مسلمانان جزئیات آن را از پیامبر(ص) می پرسیدند، وقتی هم آیه اولی الامر نازل شد، جابر بن عبد الله انصاری نزد پیامبر(ص) رفت و پرسید « یارسول الله ما خدا ورسول اوراشناختیم، لازم است اولی الامر رابشناسیم»
- ۴۴- در مورد اینکه دو مسئولیت پیامبر اکرم(ص) یعنی «تعلیم و تبیین دین(مرجعیت علمی) و «ولایت و حکومت» پس از ایشان چه سرنوشتی پیدامی کنند چند فرض مطرح است؟
- ۱- قرآن کریم و پیامبر اکرم(ص) در این باره سکوت کرده اند.
- ۲- همچون مسئولیت اول، پایان این دو مسئولیت رانیز اعلام نموده اند.
- ۳- جانشین راتعیین نموده و دو مسئولیت «تعلیم و تبیین» و «ولایت و حکومت» رابرعهده وی قرار داده اند.
- ۴۵- چرا بطلان این فرض که «قرآن کریم و پیامبر اکرم(ص) در مورد تداوم دو مسئولیت «تعلیم و تبیین دین و ولایت و حکومت» پس از رحلت رسول اکرم(ص) در این باره سکوت کرده اند روشن است؟ زیرا قرآن کریم، هدایتگر مردم در همه امور زندگی است؛ و ممکن نیست نسبت به این دو مسئولیت مهم که به شدت در سرنوشت جامعه اسلامی تاثیر گذار است بی تفاوت باشد. همچنین پیامبر اکرم(ص) آگاه ترین مردم نسبت به اهمیت و جایگاه این مسئولیت هاست و نمی تواند از کنار چنین مسئله مهمی با سکوت و بی توجهی بگذرد درحقیقت، بی توجهی به این مسئله بزرگ، خود دلیلی بر نقض دین اسلام است؛ و این درحالی است که دین اسلام کامل ترین دین الهی است.
- ۴۶- چرا صحت این فرض که قرآن « همچون مسئولیت اول، پایان این دو مسئولیت («تعلیم و تبیین» و «ولایت و حکومت» رانیز اعلام نموده اند» صحیح نیست؟ زیرا نیاز جامعه به حکومت و تعلیم و تبیین دین، پس از رسول خدا(ص) نه تنها از بین نرفت، بلکه افزایش هم یافت؛ زیرا گسترش اسلام در نقاط دیگر، ظهور مکاتب و فرقه های مختلف، پیدایش مسائل و مشکلات جدید اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی را به دنبال داشت و نیاز به امام و رهبری که در میان انبوه افکار و عقاید، حقیقت را به مردم نشان دهد و جامعه را آن گونه که پیامبر اداره می کرد، اداره نماید، افزون ترمی شد. علاوه بر اینکه اصولا حکومت و اداره جامعه و تعلیم و تبیین دین، امری تمام شدنی و پایان پذیر نیست و همواره جامعه نیازمند حاکم و معلمی است که بتواند راه رسول خدا(ص) را ادامه دهد و احکام اسلام را اجرا نماید.
- ۴۷- چرا این فرض که خدا جانشین پیامبر(ص) راتعیین نموده و دو مسئولیت «تعلیم و تبیین دین» و «ولایت و حکومت» رابرعهده وی قرار داده اند « منطقی و قابل قبول است.؟ رسول اکرم(ص) به فرمان خداوند، به تداوم و تعلیم و تبیین دین و دوام حکومت پس از خود به شکل « امامت» فرمان داده و جانشین خود راتعیین کرده است و مانع تعطیلی این دو مسئولیت شده است.

سوالات درس ششم

- ۱- امام علی(ع) بالگو قراردادادن سیره و روش پیامبر(ص) عدالت و مبارزه باتبعیض و نابرابری رادر سرلوحه خود قرارداد. صحیح
- ۲- پیامبر اکرم(ص) برابری همه افراد رادر برابر قانون اعلام کرد و در مقابل تعصبات قومی و قبیلله ای ایستاد. صحیح
- ۳- همان گونه که پیامبر(ص) در علم خود عصمت دارد، علی(ع) نیز در علم خود معصوم است. صحیح
- ۴- علی(ع) مطابق شیوه خلفای گذشته بیت المال راتقسیم کرد. غلط
- ۵- پیامبر(ص) در آمد بیت المال را به صورت مساوی بین همه تقسیم می کرد. صحیح
- ۶- پیام حدیث ثقلین که پیامبر(ص) «راه ماندگاری در صراط مستقیم هدایت» را گوشزد فرمود، با «حدیث علی مع القرآن و القرآن مع علی» ارتباط معنایی دارد. صحیح
- ۷- «عصمت علمی» حضرت علی(ع) از دقت در حدیث «انا مدینه العلم و علی بابها» مفهوم می گردد. غلط
- ۸- بزرگان علم و دانش و پیامبر(ص) درباره قضاوت حضرت علی(ع) صفت دقیق ترین و صادق ترین را بیان کردند. صحیح

سوالات تکمیلی

- ۹- نام علی(ع) به معنی والا و..... است. بلند مرتبه

- ۱۰- پیامبر(ص) درسختان خود از کلمه..... که ترجمه آن پیرو می شود، استفاده کرد و پیروی از امام علی (ع) را سبب..... دانسته است. شیعه- رستگاری
- ۱۱- شیعه، مسلمانی است که به فرمان..... و..... امیرالمومنین(ع) راجانشین پیامبری داند و از او پیروی می کند.
- ۱۲- حضرت علی(ع) از همان آغاز بالگو قراردادن سیره و روش پیامبر(ص) عدالت و مبارزه با..... و..... را، سرلوحه کار خود قرارداد. تبعیض - نابرابری
- ۱۳- یکی از ابعاد شگفت انگیز شخصیت امیرالمومنین(ع) و..... وی بود. علم و معرفت
- ۱۴- امیرالمومنین(ع) به دانش بی مانندی رسید که هر کس در هر موردی از ایشان سوال می پرسید، ایشان و..... پاسخ می داد. بی درنگ- کمال درستی
- ۱۵- حضرت علی(ع) همانند رسول خدا(ص) همه راد خود جمع کرده بود و تمام ویژگی هایی را که یک..... باید دارا باشد، دارا بود. فضائل الهی- رهبر جامعه
- ۱۶- پیامبر(ص) با داروهای خویش بیماران..... و..... را درمان می کرد. غفلت زده- سرگشته
- ۱۷- پیامبر(ص) فرمودند: « اقوام و ملل پیشین بدین سبب ، دچار سقوط شدند که اجرای..... را می داشتند. عدالت، تبعیض
- ۱۸- رفتار رسول خدا(ص) با مردم به قدری محبت آمیز بود که مردم، ایشان را..... خود می دانستند.
- ۱۹- یکی از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا(ص) بود. و ایشان در این مورد با..... کرد. اجرای عدالت- قاطعیت عمل
- ۲۰- حضرت علی(ع) وقتی حکومت را به دست گرفت، اعلام کرد من بر اساس و..... رسول خدا(ص) حکومت می کنم. دستورات قرآن- سنت

سوالات کوتاه پاسخ

- ۲۱- پیامبر(ص) چگونه عدالت را میان مسلمانان برقرار کرد؟ با تقسیم مساوی بیت المال میان مسلمانان و اینکه میان عرب و غیر عرب فرق نگذاشتن
- ۲۲- دومورد از آزار و اذیت هایی که سران قریش در مورد رسول خدا(ص) انجام می دادند را بنویسید؟ ۱- به او ساحر و جادوگر می گفتند ۲- خاکستر بر سر و رویش می پاشیدند.
- ۲۳- رسول خدا(ص) چه موضوعی را به عنوان یکی از اهداف مهم حکومت الهی معرفی و با قاطعیت به آن عمل کرد؟ اجرای عدالت
- ۲۴- دومورد از فضایل و ویژگی های امام علی (ع) را بنویسید؟ ۱- عدالت بی مانند ۲- علم بی کران
- ۲۵- از بزرگان اهل سنت، چه کسی بر نهج البلاغه شرح نوشته است؟ ابن ابی الحدید
- ۲۶- چرا عده ای از تقسیم بیت المال توسط علی(ع) ناراحت شدند؟ زیرا قبل از حضرت علی(ع) به صورت ناعادلانه، مقدار کلانی می گرفتند.
- ۲۷- این که رسول خدا(ص) خطاب به امام علی(ع) فرمود: « سوگند به خدایی که جانم در دست اوست، این مرد و کسانی که از او پیروی کنند، رستگارند و...» به چه جهت بود؟ و ثمره آن چیست؟ بر لزوم اطاعت از حضرت علی(ع) و ثمره آن رستگاری و نجات اهل نجات بودن است
- ۲۸- چه کسی پیشنهاد نام حضرت علی (ع) را داد و نام ایشان به چه معناست؟ پیامبر(ص)- والا و بلند مرتبه
- ۲۹- پیامبر حکومت خود را کجا بنهاد و چند سال طول کشید؟ مدینه- ۱۰ سال
- ۳۰- چه عاملی باعث شد که متکبران و برخی از بزرگان قبایل، جنگ هایی را علیه پیامبر(ص) به راه انداختند و موضع پیامبر(ص) در این مورد چه بود؟ آنان تعالیم اسلام را به ضرر خود می دیدند- بسیج مسلمانان
- ۳۱- مذمت کسانی که کار و فعالیت نمی کردند و فقط عبادت می کردند مربوط به کدام ویژگی پیامبر(ص) به عنوان اسوه بود؟ مبارزه با فقر و محرومیت
- ۳۲- پیامبر(ص) چه کسانی را از مصادیق آن هایی می داند که به او ایمان نیاورده اند؟ کسانی که باشکم سیر بخوابند و همسایه شان گرسنه باشد.
- ۳۳- کدام عامل باعث شد که حتی آزار و اذیت های مردم، سبب دوری پیامبر(ص) از آن ها نگردد؟ علاقه به نجات مردم از گمراهی

سوالات تشریحی

۳۴- چهارمورد از سیره و روش رسول خدا(ص) رادرهبری بنویسید؟

۱- تلاش برای برقراری عدالت و برابری ۲- محبت و دارا بامردم ۳- سخت کوشی و دلسوزی درهدایت مردم ۴- مبارزه بافقر و محرومیت

۳۵- ازسیره پیامبر(ص) دررهبری جامعه، «تلاش برای برقراری عدالت و برابری» راتوضیح دهید؟

یکی ازاهداف مهم حکومت الهی رسول خدا(ص) اجرای عدالت بود وایشان دراین موردباقاطعیت عمل کرد وکوشید تاجامعه ای عادلانه بنا کند که درآن ازتبعیض خبری نباشد وهمه دربرابرقانون الهی یکسان باشندآن حضرت، درآمد بیت المال رامیان مسلمانان به تساوی تقسیم کرد وفرقی میان عرب وغیر عرب نمی گذاشت. به همه بردباری وملایمتی که دربرابر ضایع شدن حق شخصی خودداشت، دربرابرضایع شدن افراد جامعه می ایستاد وکوتاه نمی آمد ومتجاوزان حقوق مردم رادرهموقعیت ومقامی که بود، مجازات می کرد.

۳۶- ازسیره پیامبر(ص) دررهبری جامعه، «محبت ومدارا بامردم» راتوضیح دهید؟

رفتاررسول خدا(ص) بامردم به قدری محبت آمیز بود که مرد، ایشان راپدرمهربان خود می دانستند ودرسختی ها به ایشان پناه می بردند.هرکس به خانه آن حضرت می رفت، به اواحترام می گذاشت تاآنجا که گاهی ردای خود را زیر پای اوپهن می کرد یابرجای خود می نشاند.هرگز درمقابل یارانش پای خود رادراز نمی کرد وسی می کرد تاوقتی که آنها نشسته اند، درکنارشان باشد....

۳۷- ازسیره پیامبر(ص) دررهبری جامعه، «سخت کوشی و دلسوزی درهدایت مردم» راتوضیح دهید؟

پیامبر(ص) چنان علاقه مند به نجات مردم ازگمراهی بود که سختی ها وآزارهای این راه، هرگز سبب دوری اوازمردم نگردید وآن قدربرای هدایت شان شبانه روز تلاش کرد که خداونددراین باره خطاب به مسلمانان فرمود: رنج شما برای او سخت ودشوار است وبرهدایت شما حریص است. آن حضرت، تلاش می کرد حتی کسانی راکه باایشان می جنگیدند هدایت کند وبه سوی حق دعوت نماید.

۳۸- ازسیره پیامبر(ص) دررهبری جامعه، «مبارزه بافقر و محرومیت» راتوضیح دهید؟

رسول خدا(ص) هم بافقر مبارزه می کرد وبه دنبال جامعه ای آباد ودور از محرومیت بود وهم باکوچک شمردن فقیران وبینوایان به مخالفت برمی خاست. از این رو، مردم رابه کار وفعالیت تشویق می کرد، ازبیکاری بدش می آمد وکسانی راکه فقط عبادت می کردند وکار نمی کردند، مذمت می کرد.

۳۹- چرادرزمان رسول خدا(ص) مردم درلحظات سرنوشت ساز، دستور ایشان رابه درستی نمی پذیرفتند؟ بسیاری از اعراب به علت این که

هنوز فرهنگ اسلامی راجایگزین فرهنگ جاهلی نکرده بودند، فرمان پیامبر(ص) رامانند فرمان بزرگان قوم خود می دانستند، به همین علت درلحظات سرنوشت ساز به جای فرمان الهی به فرمان بزرگان قوم خود متمایل می شدند.

۴۰- رسول خدا(ص) به مسلمانان درجنگ باکفاررعایت چه اموری راسفارش نموده اند؟

۱- کودکان وپیران وزنان رانکشید

۲- حیوانات حلال گوشت رانکشید، مگر اینکه برای تغذیه نیاز داشته باشید.

۳- هرگز آب مشرکان رازهرآلودنکنید.

۴- مزارع ونخلستان ها رانسوزانید.

۵- اگرکافری درجنگ کشته شداورا مثله نکنید.